

BE-A0513_116782_115511_DUT

Inventaris van het archief van het Tweede
Kantoor der Registratie Kortrijk.
Overbrenging 2013.

Het Rijksarchief in België
Archives de l'État en Belgique
Das Staatsarchiv in Belgien
State Archives in Belgium

This finding aid is written in Dutch.

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF:.....	5
Raadpleging en gebruik.....	6
Voorwaarden voor de raadpleging.....	6
Voorwaarden voor de reproductie.....	6
Toegangen.....	6
Aanwijzingen voor het gebruik.....	6
Algemene aanwijzingen.....	6
Concrete richtlijnen voor opzoekingen.....	7
Registratierecht.....	7
Successierecht.....	9
Andere.....	9
Geschiedenis van archiefvormer en archief.....	11
Archiefvormer.....	11
Naam.....	11
Geschiedenis.....	11
Bevoegdheden en activiteiten.....	12
Organisatie.....	12
Archief.....	16
Inhoud en structuur.....	17
Inhoud.....	17
Selecties en vernietigingen.....	17
Toekomstige aangroei/aanvullingen.....	17
Ordening.....	17
 BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDELEN.....	 19
I. 'Reeks 5', register van openbare burgerlijke akten.....	19
II. 'Reeks 6', register van onderhandse akten.....	20
2 - 7 Register van onderhandse akten. 1952-1965.....	20
--- - --- Dubbels of afschriften van onderhandse akten, ingediend bij registratie in de reeks 6 van het tweede registratiekantoor Menen. 1942-1953.....	20
III. 'Reeks 6bis', register van onderhandse akten met afschrift of dubbel.....	21
12 - 28 Dubbels of afschriften van onderhandse akten, ingediend bij registratie in de reeks 6bis. 1945-1964.....	21
30 - 32 Dubbels of afschriften van onderhandse akten, ingediend bij registratie in de reeks 6bis van het enig en later eerste registratiekantoor van Menen. 1921-1949.....	22
33 - 34 Dubbels of afschriften van onderhandse akten, ingediend bij registratie in de reeks 6bis van het enig en later tweede registratiekantoor van Menen. 1921-1948.....	22
35 - 36 Dubbels of afschriften van onderhandse akten, ingediend bij registratie in de reeks 6bis van het enig en later tweede registratiekantoor van Menen. 1922-1942.....	22
38 - 41 Dubbels of afschriften van onderhandse akten, ingediend bij registratie in de reeks 6bis van het eerste en tweede registratiekantoor van Menen. 1950-1952.....	23
IV. 'Reeks 44', grondboeken (per gemeente).....	24
42 - 45 Grondregisters van de gemeente Bavikhove. 1838-[1969].....	24
46 - 50 Grondregisters van de gemeente Hulste. 1838-[1967].....	24
51 - 67 Grondregisters van de gemeente Kuurne. 1838-[1972].....	24

---

68 - 72 Grondregisters van de gemeente Ledegem. 1838-[1959?]	25
73 - 78 Grondregisters van de gemeente Ledegem, tweede serie. 1930-[1967].	26
79 - 87 Grondregisters van de gemeente Lendeledede. 1838-[1968]	26
88 - 92 Grondregisters van de gemeente Rollegem-Kapelle. 1838-[1968]	27
93 - 98 Grondregisters van de gemeente Sint-Eloois-Winkel. 1838-[1968]	27
V. 'Reeks 47', register van indiening van erfenisaangiften	29
VI. 'Reeks 54', alfabetische tafel overlijdens	30
100 - 102 Alfabetische tafel van overlijdens. 1973-1979	30
VII. 'Reeks 187', aangiften van nalatenschap	31
103 - 118 Aangiften van nalatenschap. 1915-1940	31
119 - 131 Aangiften van nalatenschap. 1923-1940	32

Beschrijving van het archief:

Naam archiefblok:
REG Kortrijk 2 2013

Periode:
1796-2014

Archiefbloknummer:
BE-A0513.1102

Omvang:

- Laatste inventarisnummer: 131
- Omvang geklasseerd: 7

Archiefbewaarplaats:
Rijksarchief te Brugge

Raadpleging en gebruik

VOORWAARDEN VOOR DE RAADPLEGING

Archiefbestanddelen ouder dan 100 jaar zijn vrij raadpleegbaar. Voor een afschrift of uittreksel van registraties jonger dan 100 jaar, dient de gebruiker de toe-stemming te vragen aan de ontvanger van het registratiekantoor en aan de vrederechter van het kanton waarin het registratiekantoor zetelt. Indien de gebruiker een betrokken partij of rechthebbende is, heeft hij of zij voor een uittreksel of afschrift de toestemming nodig van de ontvanger van het registratiekantoor waarvan het archief afkomstig is. ¹

Voor erfenaangiften gelden dezelfde voorwaarden. Voor een afschrift van of uittreksel uit erfenaangiften die jonger zijn dan 100 jaar, heeft men de toestemming nodig van de vrederechter indien de gebruiker geen betrokkene in rechtstreekse naam, erfgenaam of rechthebbende is. Is dit wel het geval, dan heeft de betrokkene de toestemming nodig van de ontvanger der successierechten. ²

VOORWAARDEN VOOR DE REPRODUCTIE

Voor de reproductie van archiefstukken gelden de regels van toepassing binnen het Rijks-archief.

TOEGANGEN

Er zijn verschillende nadere toegangen in de vorm van alfabetische tafels en repertoria: deze maken gerichte opzoeken mogelijk, maar worden niet altijd in dit bestand bewaard. Voor meer informatie, zie IV.D.

AANWIJZINGEN VOOR HET GEBRUIK

ALGEMENE AANWIJZINGEN

In eerste instantie worden archieven van registratiekantoren vaak geraadpleegd door de recht- en bewijszoekende burger. De beschrijving van notariële en onderhandse akten, de verplichting vanaf 1921 om dubbels of afschriften van bepaalde soorten onderhandse akten te deponeren bij het kantoren en de indiening van aangiften van nalatenschap dragen bij tot de handhaving van de rechtszekerheid.

De registratieformaliteit biedt een zekerheid in de zoektocht naar de eigendomsgeschiedenis van een stuk land, een huis,.... In tegenstelling tot hypotheekarchieven, die enkel overdrachten tussen levenden betreffen,

---

¹ Art. 236 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten.

² Art. 143 van het Wetboek der Successierechten.

worden ook overgangen van onroerende goederen bij overlijden opgenomen in de archieven van registratiekantoren. De raadpleging van de tafels (overgebracht bij een eerdere overbrenging) en het algemeen repertorium van de eigenaars (reeks 50, bevindt zich momenteel nog bij de administratie) geven een snel en overzichtelijk beeld van welke personen betrokken zijn bij welke transacties. Verder kunnen deze archieven ook gebruikt worden voor lokale geschiedenis en genealogie. Vooral de erfenisaangiften vormen een heel rijke bron. Toch moet er kritisch mee worden omgesprongen: enkel personen met een zekere levensstandaard laten een spoor na in de reeks 187.

CONCRETE RICHTLIJNEN VOOR OPZOEKINGEN

REGISTRATIERECHT

Belangrijk binnen het registratierecht zijn de formaliteitsregisters van reeks 5, 6 en 6bis. Deze worden, naargelang van de periode, door andere registers ontsloten.

Voor de eerste periode ³(1796-1859) zijn vooral de afgeschafte reeksen (A.R.) 1 en 2 van belang. De tafel van de verkrijgers (A.R. 1) vermeldt alle overgangen van zakelijke onroerende goederen. Vanaf 1796 tot en met 31 december 1827 verwijst deze tafel naar de tafel van de verkopers (A.R. 2). Deze afgeschafte reeks verwijst op haar beurt naar de formaliteitsregisters. Vanaf 1 januari 1828 is er sprake van een nieuw model. Vanaf dan worden ook verdelingen mee opgenomen in deze registers. Naast verwijzingen naar de reeks 5 en 6 wordt in deze registers ook verwezen naar de erfenisaangiften (reeks 187) indien er sprake is van een overgang van onroerend goed. Zie hiervoor het deel over 'Successierecht'. ⁴

De tafel van de verkopers (A.R. 2) vermeldt alle overgangen van zakelijke onroerende goederen. Van 1796 tot en met 31 december 1827 verwijst deze toegang naar de reeks 5 (waarbij de naam van de notaris mee wordt opgenomen), 6 (er wordt duidelijk gemaakt dat het om een onderhandse akte gaat via de vermelding 's.s.p.') en 187 (het nummer van de aangifte zal in desbetreffend geval worden meegegeven) indien er een overgang van onroerend goed is. Vanaf 1 januari 1828 wordt de tafel omgevormd en worden ook de verdelingen mee opgenomen. Voortaan verwijst A.R. 2 niet langer naar de formaliteitsregisters, maar naar A.R. 1.

Andere, minder belangrijke, toegangen zijn de tafel van de pacht- en huurcontracten (A.R. 3), de tafel van de huwelijkscontracten (A.R. 4) en de tafel van de geregistreerde en ongeregistreerde testamenten, schenkingen en andere eventuele beschikkingen (A.R. 6).

In de tweede periode ⁵(1860-1901 (1925)) is het repertorium der eigenaars (reeks 50) dé toegang op de reeksen 5 en 6. Er wordt tevens verwezen naar erfenisaangiften in de mate dat ze een overgang van onroerend goed veroorzaken. In de reeks 50 worden eigenaars in de regel chronologisch

---

3 Voor een visualisering, zie bijlage VII.A.

4 DE REU P., De geschiedenis van de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie, p. 267-270.

5 Voor een visualisering, zie VII.B.

opgesomd met een overzicht van de geregistreerde akten en eventueel erfenisaangiften. In de reeks 5 vindt men tevens een verwijzing naar het desbetreffende artikel in het repertorium.

Reeks 50 wordt alfabetisch ontsloten door de algemene tafel van het repertorium van de eigenaars (reeks 52). De reeks 52 ontsluit tevens het algemeen repertorium van de schuldeisers (reeks 51). Dit repertorium van de schuldeisers bevat de namen van de schuldeisers met hun domicilie, de data van de desbetreffende akten, de inschrijvingsdatum op het hypotheekkantoor, het hypotheekkantoor in kwestie, de bemiddelende notaris of de rechtbank, het bedrag van de schuldvordering, de duur van de transactie, de eventuele doorhalingen en onderbrekingen met alle informatie en verwijzingen naar de akten en inschrijvingen.

De reeksen 50 en 52 zijn formeel afgeschaft in 1901 na de introductie van de losse rekeningen. In tegenstelling tot de formele afschaffing blijven de kantoren deze doorgaans nog gebruiken. In 1925 verplicht een omzendbrief de losse rekening, waarna de reeksen 50 en 52 uitdoven. Het repertorium van de eigenaars wordt slechts af en toe nog aangevuld voor personen met talrijke notities, voor appartementsgebouwen, enz.. De reeks 51 wordt definitief afgeschaft in 1966.

In de derde periode ⁶(vanaf 1901/1925) is er nog slechts één toegang: de losse rekening (reeks 58). Het betreft een fichesysteem dat naast de gegevens over de titularis van de rekening, gegevens bevat over de onroerende goederen waarop die titularis rechten (gehad) heeft. Ze is ingevoerd door de omzendbrief van 15 mei 1901 (nr. 1348). Het duurt tot 1925 vooraleer ze verplicht als enige toegang geldt. Deze toegang toont alle aankopen, verkopen en schenkingen van onroerende goederen, alsook de registratie van huwelijks- en leningscontracten, akten betreffende (onder)verhuring van in België gelegen goederen, enz.. Op de achterzijde wordt de informatie genoteerd die voorheen in de reeks 51 terug te vinden is. In de losse rekening wordt tevens de informatie opgenomen die voordien in de registers met de in het buitenland gelegen eigendommen (reeks 45) werd genoteerd.

In reeks 60 (register van de vreemdelingen) worden alle personen ingeschreven die hun woonplaats buiten België hebben, maar die onroerend goed bezitten binnen het ambtsgebied van het kantoor. De losse rekening verwijst naar deze reeks 60 indien van toepassing.

Eén documentatieregister loopt over de hele periode 1837-1970: het grondboek (reeks 44). Het vormt de kadastrale documentatie van het registratiekantoor en is gebaseerd op de kadastrale legger. In principe is er sprake van een één op één relatie: de artikels komen overeen, ze bevatten min of meer dezelfde informatie, maar zijn geen dubbels. In het grondboek zal men bijvoorbeeld een verwijzing vinden naar het type akte en de registratiedatum of datum van verlijden van de akte die de mutatie veroorzaakt. Deze data vindt men niet terug in de kadastrale legger zelf (reeks 212). Op basis van die data kan dan in de formaliteitsregisters gezocht worden welke akte de mutatie heeft veroorzaakt. Omgekeerd vindt men even vaak de referentie: de akte in de reeks 5 zal in de marge vaak een verwijzing bevatten naar het grondboek.

---

6 Voor een visualisering, zie VII.C.

SUCCESSIERECHT

Het formaliteitsdocument bij uitstek voor het successierecht is de aangifte van nalatenschap (reeks 187). Bij een sterfgeval wordt een boedelinventaris van de overledene opgesteld. Deze inventaris dient als basis voor de heffing van het successierecht. Tot 1818 wordt een registratierecht geheven op de successies. Vanaf 1818 gaat het om een successierecht. Tot en met 1817 worden de aangiftes geregistreerd in het zgn. 'register van aangiften van nalatenschap'. De originele aangifte wordt soms mee opgenomen bij de overschrijving. Vanaf 1818 wordt de aangifte, die is ingediend op losse bladen, overgeschreven in het 'register van overschrijving van de memories van aangifte' (reeks 3 succ.). Na 1820 dooft dit register uit. De registratie gebeurt sindsdien op de minuten van de aangiften zelf. De aangiften krijgen een nummer in volgorde van indiening op het kantoor.

De documentatieregisters zijn beperkt tot een viertal reeksen voor de hele periode vanaf 1796. Eerst en vooral wordt een zogenaamde tafel van overlijdens (TVO) bijgehouden (reeks 54), een chronologische tafel die elke twee à drie jaar vernieuwd wordt. Men vindt er, in alfabetische volgorde, de naam van de overledene, plaats van overlijden, datum van overlijden, nummer van de successieaangifte, enz.

Daarnaast is er ook een chronologische toegang. Het register van indiening van aangifte (reeks 47) schrijft de aangiftes chronologisch in. Voor wie de datum van de aangifte kent, is dit een relatief eenvoudige toegang.

Tot slot bieden ook de A.R. 1, 2 en het repertorium van de eigenaars (zie 'registratierecht') een directe toegang op de erfenisaangiften, voor zover er sprake is van een overgang van onroerend goed. De losse rekeningen, in voege vanaf 1901/1925, vermelden de sterfdatum van een persoon. In de wetenschap dat een aangifte binnen een bepaalde termijn moet worden ingediend, kan men zo ook de erfenisaangifte achterhalen.

ANDERE

Het reeds vermelde grondboek (reeks 44) is gebaseerd op de kadastrale legger (reeks 212 bij het kadaster). Elk artikel stelt een eigendomstitel voor met een eigenaar en is toegankelijk via een aantal reeksen (zowel kadastraal als niet-kadastraal). Kadastraal zijn de reeksen 208 en 209 van belang. De reeks 208 ontsluit de 'primitieve' toestand, dit wil zeggen de toestand zoals die bij de eerste opmaak van het kadaster gekend is. De reeks 209 ontsluit de mutaties die hierna gebeurd zijn. Beide linken percelen aan kadastrale artikels. In de reeks 208 wordt bovendien ook de eigenaar van elk perceel genoemd.

Bij het archief van de registratie kan men concordantielijsten op basis van de reeks 208 aantreffen.⁷ Een losse rekening biedt tevens een link met het grondboek. Verder is voor sommige kantoren een kadastrale atlas van Popp bewaard.

---

7 Zie bij reeks 44 in onderhavige inventaris.

Geschiedenis van archiefvormer en archief

ARCHIEFVORMER

NAAM

Tweede kantoor der registratie van Kortrijk (1969-2014)

Rechtsopvolgers:

Derde registratiekantoor Kortrijk 1 (2014)

Registratiekantoor Kortrijk 1 (2015-heden)

Rechtsvoorgangers:

Tweede kantoor der burgerlijke akten en successierechten van Kortrijk (1945-1969)

Eerste kantoor der burgerlijke akten en successierechten van Kortrijk (1945-1969)

Kantoor der burgerlijke akten van Kortrijk (1921-1945)

Kantoor der successies van Kortrijk (1921-1945)

Kantoor der burgerlijke akten en successierechten van Kortrijk (1863-1921)

Kantoor der registratie en domeinen van Kortrijk (1849-1863)

Kantoor der gerechtelijke akten (en burgerlijke akten) (1833-1849)

Kantoor der hypotheek van Kortrijk (1796-1849)

GESCHIEDENIS

De inning van het registratie- en successierecht in het Kortrijkse wordt sinds 1945 uitgevoerd door onder meer het tweede kantoor. Ervoor waren achtereenvolgens sinds 1796 het hypotheekkantoor, het kantoor der gerechtelijke akten (en burgerlijke akten), het kantoor der registratie en domeinen, het kantoor der burgerlijke akten en successierechten, een kantoor burgerlijke akten en een kantoor erfenissen actief.

Het tweede kantoor wordt in 2014 omgevormd tot het 'derde registratiekantoor Kortrijk 1' met enerzijds een ingeperkt takenpakket en anderzijds een ruimer ambtsgebied. ⁸Dit kantoor wordt op zijn beurt met ingang van 1 januari 2015 afgeschaft en opgevolgd door het 'registratiekantoor Kortrijk 1' ⁹als gevolg van de regionalisering van bepaalde registratie- en successierechten waardoor één enkel registratiekantoor voor het ambtsgebied Kortrijk 1 volstaat.

---

8 Besluit van de Voorzitter van het directiecomité van 24 maart 2014 tot reorganisatie van de registratiekantoren van de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie. BS, 31 mrt. 2014, p. 27810-27811.

9 Besluit van de Voorzitter van het directiecomité van de FOD Financiën van 18 december 2014 tot vaststelling van de taken waarmee de Administratie Rechtszekerheid is belast en tot vaststelling van de bevoegdheden en de zetel van haar operationele diensten. BS, 31 dec. 2014, p. 107070-107081.

BEVOEGDHEDEN EN ACTIVITEITEN

Het tweede kantoor van Kortrijk was vóór 1975/1976 bevoegd voor: ¹⁰1. de registratie en inning van het registratierecht van notariële akten, van onderhandse akten, van akten van gerechtsdeurwaarders, van gerechtelijke akten, van administratieve akten en van sommige mondelinge overeenkomsten; 2. de inning van de griffierechten; 3. de inning van de successierechten; 4. de inning van de jaarlijkse taks op het vermogen van de vzw's; 5. de invordering van de boeten en gerechtskosten; 6. de invordering van de rechten en kosten inzake gerechtelijke bijstand en kosteloze rechtspleging; 7. het beheer van de nationale domeingoederen; 8. de inschrijving van het landbouwvoorrecht; 9. de mededeling van bepaalde gegevens aan andere overheidsdiensten, bijvoorbeeld de wijzigingen in verband met de eigendom van onroerende goederen aan de administratie van het kadaster of de protesten van de geaccepteerde wisselbrieven en orderbriefjes aan de rechtbanken van koophandel. Sinds 1976 is het tweede kantoor der registratie van Kortrijk enkel nog bevoegd voor de registratie en inning van het registratierecht (punt 1), de inning van de griffierechten (punt 2), de inning van de successierechten (punt 3), de inning van de taks op de vzw's (punt 4) en de mededeling van bepaalde gegevens aan andere overheidsdiensten (punt 9).

ORGANISATIE

Het organogram van een registratiekantoor is doorgaans zeer eenvoudig met een ontvanger aan het hoofd en een aantal klerken of assistenten. De ruimere historische-institutionele context en de evolutie van de ressorten waarbinnen registratiekantoren functioneren zijn echter heel wat complexer en worden in dit onderdeel nader toegelicht. ¹¹

De historisch-institutionele context begint in de 18de eeuw. De registratiekantoren worden voor het eerst vermeld in het besluit van 15 februari 1796 (26 Pluviôse jaar IV). Dit besluit regelt de inrichting van de hypotheekbewaringen aan de hand van het ressort van de registratiekantoren. In deze periode hangen de registratiekantoren af van de 'Regie van registratierechten en het nationale domein' (*Régie de l'enregistrement et du domaine national*). Deze centrale Regie vormt het hoofdbestuur voor de diverse gewestelijke directies. De gewestelijk directeur verblijft steeds in de hoofdplaats van het departement. De registratiekantoren zijn rekenschap verschuldigd aan deze gewestelijke directies. De ontvanger is de centrale figuur in het registratiekantoor. Hij staat in voor de formaliteitsverplichtingen. Het systeem van registratie- en zegelrechten blijft voorlopig behouden na de

---

10 Gebaseerd op: HAECK T. en VANDAELE D., Inventarissen van de archieven van het Eerste Kantoor der Registratie van Eeklo (1795-1969), Brussel, 2005, p. 12.

11 De volgende paragrafen zijn grotendeels gebaseerd op DE REU P., De geschiedenis van de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie. Organisatie, bevoegdheden, ambtsgebieden, archiefvorming. 1796-2006. Brussel, Algemeen Rijksarchief, 2011, pp. 58-82.

val van Napoleon. Vervolgens wordt bij organiek besluit op 12 augustus 1814 onder meer het 'administratieve departement financiën' (*département de l'administration des finances*) onder leiding van een commissaris-generaal ingericht, de respectieve voorlopers van het Ministerie en de Minister van Financiën. De Administratie van de Registratie & (Nationale) Domeinen wordt hierin ondergebracht.

Wegens de groeiende financiële problemen richt Willem I in 1822 het Amortisatiesyndicaat op, dat buiten de controle van het parlement om wordt ingezet voor allerhande uitgaven en onder meer gefinancierd wordt door opbrengsten van de verkoop van domeinen. De Administratie van de Domeinen van de staat wordt afgesplitst en in dit syndicaat ondergebracht. Ondertussen blijven in de buitendiensten de ontvangers op post. De voornaamste verandering is de invoering van het uniform successierecht, waardoor voor grote centra gespecialiseerde buitendiensten kunnen worden ingericht. De impact van de Belgische revolutie op de administratie en op het belastingstelsel is aanvankelijk beperkt. De belangrijkste maatregelen van de nieuwe machthebbers zijn de afschaffing van het fel bekritiseerde Amortisatiesyndicaat en de toewijzing van het beheer van de domeinen aan de commissaris-generaal voor Financiën. De oprichting van een Belgisch Ministerie van Financiën luidt evenwel een nieuwe organisatie in vanaf 1 april 1831. De dienst der registratie wordt samengevoegd met de dienst der domeinen en wordt als Administratie der registratie en domeinen een aparte entiteit onder het Ministerie, en dit tot 1970. Met de invoering van de Belasting op de Toegevoegde Waarde (BTW), wordt de administratie omgevormd tot administratie van de BTW, registratie en domeinen.

Vanaf 1997 worden de diverse diensten hervormd. De opzet is om één administratie te creëren voor alle patrimoniale diensten, namelijk de administratie van het kadaster, registratie en domeinen (AKRED). Die wordt opgericht in 1998 als opvolger van de administratie van de BTW, Registratie en Domeinen.¹² Het koninklijk besluit van 1998 werd evenwel op 13 november 2002 door de Raad van State vernietigd,¹³ waardoor in 2003 een nieuw koninklijk besluit uitgevaardigd moet worden om de continuïteit te verzekeren.¹⁴

Naar aanleiding van de algemene Copernicus-hervorming wordt in 2000 de Coperfin-hervorming gelanceerd, die voor de nieuwe Federale Overheidsdienst (FOD) Financiën¹⁵ een indeling in drie algemene administraties voorziet, waaronder één voor Patrimoniumdocumentatie. Een koninklijk besluit van 31 maart 2003 regelt de overgang van het Ministerie van Financiën naar de nieuwe Federale Overheidsdienst Financiën.¹⁶ De ervaring leert echter dat een

12 De administratie voor BTW wordt samengevoegd met deze voor directe belastingen tot een Administratie van de Ondernemings- en Inkomensfiscaliteit (AOIF).

13 Arrest nr. 112537 van de Raad van State van 13 november 2002. Online raadpleegbaar op: www.raadvanstate.be.

14 Koninklijk besluit van 21 januari 2003 houdende de organisatie van de Administraties der directe belastingen, van de BTW, registratie en domeinen en van het kadaster (B.S., 26 juni 2003).

15 Koninklijk besluit van 17 februari 2002 houdende oprichting van de Federale Overheidsdienst Financiën (BS, 22/02/2002).

16 Koninklijk besluit van 31 maart 2003 tot regeling van de overdracht van bevoegdheden bij de overgang van het Ministerie van Financiën naar de Federale Overheidsdienst Financiën

grote hergroepering van verschillende diensten met zeer verschillende bevoegdheden problemen veroorzaakt. In plaats daarvan valt de keuze op een evenwichtigere herverdeling van de entiteiten, zowel op het vlak van hun grootte als hun bevoegdheden. Vandaar dat met het koninklijk besluit van 3 december 2009 ¹⁷gekozen wordt voor de oprichting van zes algemene administraties, waaronder een Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie (AAPD). Horizontale, (beleids)ondersteunende taken worden voor de hele FOD ondergebracht in verschillende stafdiensten. Op de reorganisatie van de ondergeschikte registratiekantoren is het evenwel wachten op het koninklijk besluit van 20 maart 2014. ¹⁸Met de uitvoering van de zesde staatshervorming in 2015 zijn er registratiekantoren actief op twee niveaus: op Vlaams en op federaal niveau. De federale kantoren blijven afhangen van de AAPD.

Het ambtsgebied of 'ressort' van het tweede kantoor Kortrijk heeft diverse wijzigingen ondergaan. Bij de instelling van de eerste registratiekantoren in 1796 is beslist dat het hypotheekkantoor de heffing van het registratierecht op zich zou nemen voor de (prefusie)gemeenten van de Kortrijkse gerechtelijke kantons. Hieronder vallen Anzegem, Avelgem, Bavikhove, Beveren, Bossuit, Deerlijk, Desselgem, Emelgem, Gijzelbrechtegem, Harelbeke, Heestert, Hulste, Ingelmunster, Ingoogem, Kachtem, Kaster, Kerkhove, Kortrijk, Kuurne, Lendeledede, Moen, Ooigem, Otegem, Outrijve, Sint-Eloois-Vijve, Tiegem, Vichte, Waarmaarde, Waregem en Zwevegem.

In 1808 worden al vele gemeenten ondergebracht in aparte kantoren. Zo verhuizen onder meer de gemeenten Avelgem, Bossuit, Heestert, Kaster, Kerkhove, Moen, Outrijve, Tiegem en Waarmaarde naar het kantoor Avelgem en de gemeenten Emelgem, Ingelmunster en Kachtem naar het kantoor Roeselare vanaf 1 april 1808, de gemeenten Beveren, Deerlijk, Desselgem, Harelbeke en Waregem verhuizen naar het kantoor Harelbeke vanaf 1 augustus 1808. Intussen is wel het kanton Moeskroen toegevoegd aan het kantoor Kortrijk. Eind 1808 vallen de volgende gemeenten onder het ambtsgebied Kortrijk: Aalbeke, Anzegem, Bavikhove, Bellegem, Dottenijs, Gijzelbrechtegem, Helkijn, Herseaux, Hulste, Ingoogem, Kooigem, Kortrijk, Kuurne, Lendeledede, Luingne, Marke, Moeskroen, Otegem, Rollegem, Sint-Denijs, Spiere, Vichte en Zwevegem.

Vanaf 1 november 1833 wordt de bevoegdheid registratie overgeheveld van het hypotheekkantoor naar het kantoor gerechtelijke akten (en domeinen), dat men voortaan benoemt als 'kantoor der gerechtelijke akten en burgerlijke akten'. Het successierecht blijft vooralsnog bij de hypotheekbewaring. ¹⁹Daar komt verandering in op 1 juli 1849. Van dan af wordt het kantoor gerechtelijke akten omgevormd tot een kantoor 'registratie en domeinen'. De hypotheekbewaring verliest zo de bevoegdheid over het successierecht. Aan

---

(BS, 14/05/2003).

17 Koninklijk besluit van 3 december 2009 houdende regeling van de operationele diensten van de Federale Overheidsdienst Financiën (BS, 09/12/2009). Zie ook. FOD Financiën. Jaarverslag 2009, Brussel, FOD Financiën, 2010, pp. 16-17.

18 Koninklijk besluit van 14 maart 2014 houdende regeling van de aanbidding van akten van bepaalde instrumenterende ambtenaren tot de registratieformaliteit en tot de hypothecaire openbaarmaking (BS, 21/03/2014).

19 Bulletin Officiel nr. 74.

het ambtsgebied wijzigt niets.²⁰

Met de oprichting van een nieuw kantoor 'gerechtelijke akten en domeinen' in 1863 wordt het bestaande kantoor omgevormd naar een kantoor 'burgerlijke akten en successierechten'.²¹ Het ambtsgebied blijft ongewijzigd. Begin 1921 worden de bevoegdheden gesplitst over twee kantoren. Het kantoor burgerlijke akten en het kantoor erfenissen blijft wel instaan voor de gemeenten van de kantons Kortrijk en Moeskroen.²²

Op 1 juni 1924 wijzigt de situatie voor het kantoor burgerlijke akten. Met de oprichting van een kantoor registratie en domeinen van Moeskroen verhuist de bevoegdheid over het kanton Moeskroen naar dit kantoor. Het kantoor erfenissen blijft voorlopig wel bevoegd voor het kanton Moeskroen.²³

In 1945 wordt de situatie herzien. De opsplitsing in een kantoor burgerlijke akten en een kantoor successierechten wordt teniet gedaan en vervangen door een eerste en tweede kantoor der burgerlijke akten en successierechten. De successiebevoegdheid over het kanton Moeskroen verhuist naar de kantoren van Moeskroen. Het tweede kantoor Kortrijk wordt bevoegd voor de gemeenten Aalbeke, Bavikhove, Bellegem, Hulste, Kuurne, Marke, Lendeledede, Rollegem en Zwevegem en registreert de akten van notarissen Ide en Opsomer te Kortrijk.

²⁴Op 1 november 1953 worden de gemeenten onder het tweede kantoor, het kantoor Menen en het kantoor Avelgem herverdeeld wegens de afschaffing van dit laatste kantoor en de oprichting van het derde kantoor Kortrijk. Het tweede kantoor Kortrijk gaat voortaan over de gemeenten Bavikhove, Bissegem, Gullegem, Heule, Hulste, Kuurne, Lendeledede, Moorseele, Rollegem-Kapelle en Sint-Eloois-Winkel.²⁵ De gemeenten Aalbeke, Bellegem, Marke en Rollegem worden afgestaan aan het derde kantoor terwijl de gemeenten Bissegem, Gullegem, Heule, Moorseele, Rollegem-Kapelle en Sint-Eloois-Winkel overgeheveld worden van het kantoor Menen.

Op 1 april 1969 wordt de naam gewijzigd in 'tweede kantoor der registratie van Kortrijk'.²⁶ Met deze wijziging worden ook de ambtsgebieden hertekend. De gemeente Moorseele wordt overgeheveld naar het tweede kantoor van Menen, de gemeenten Rollegem-Kapelle en Sint-Eloois-Winkel naar het tweede kantoor van Roeselare en de gemeenten Bavikhove en Hulste naar het kantoor van Harelbeke.

Enkele maanden later, op 1 januari 1977, wordt het grondgebied nogmaals hertekend als gevolg van de gemeentefusies. Het tweede kantoor staat voortaan in voor de gemeenten Kuurne, Ledegem (Ledegem, Rollegem-Kapelle en Sint-Eloois-Winkel) en Lendeledede. De gemeenten Ledegem (Menen 2), Rollegem-Kapelle en Sint-Eloois-Winkel (Roeselare 2) vielen voorheen onder andere kantoren, Bissegem en Heule (Kortrijk 1) en Gullegem (Menen) worden bij andere kantoren ondergebracht.

---

20 B.S. 7 juni 1849, p. 1580.

21 B.S. 6 mrt. 1863, p. 1098.

22 B.S. 18 nov. 1920, p. 9217.

23 B.S. 23 mei 1924, p. 2690.

24 B.S. 28 jan. 1945, p. 469.

25 B.S. 26-27 okt. 1953, p. 6840-6844.

26 B.S. 14 mrt. 1969, p. 2185-2191.

ARCHIEF

Voorliggende inventaris ontsluit het archief dat op 15 mei 2013 naar het Rijksarchief is overgebracht in het kader van het project 'archief Financiën' van het Rijksarchief.

Inhoud en structuur

INHOUD

Het archief van het tweede kantoor der registratie van Kortrijk heeft betrekking op de streek rond Kortrijk.

Het archief omvat formaliteitsregisters (reeks 6, 6bis), documentatieregisters (reeks 44, 47, 54) en andere registers (reeks 187). Het formaliteits- en ontvangstregister inzake onderhandse akten (reeks 6) bevat een korte samenvatting van de ter registratie aangeboden onderhandse akten, dit zijn de akten die zijn opgemaakt tussen privépersonen zonder tussenkomst van een openbare instantie. Het formaliteits- en ontvangstregister inzake onderhandse akten waarvan een afschrift of een dubbel bij het kantoor moet worden ingediend (reeks 6bis) bevat een verwijzing naar het dubbel of afschrift van een onderhandse akte die bij het kantoor is ingediend bij registratie.

Bij de documentatieregisters (registratierechten) is voornamelijk het grondboek (reeks 44) van belang. Dit document is gebaseerd op de kadastrale legger en biedt een overzicht van de eigendomstitels en hun mutaties doorheen de tijd. De reeks loopt van het primitief kadaster ca. 1838 tot ca. 1968/1970. Het register van de indiening van aangiften van nalatenschap (reeks 47) wordt dagelijks aangevuld met ingediende aangiften. De tafel van de sterfgevallen (reeks 54) wordt jaarlijks aangevuld. Hierin worden de overledenen jaar per jaar geordend op de eerste letter van de familienaam.

Onder de categorie 'andere registers' vallen onder meer de aangiften van nalatenschap (reeks 187). Deze banden omvatten de aangiften van nalatenschap zoals die zijn ingediend door de erfgenamen en bewerkt door het kantoor. Ze zijn jaarlijks ingebonden.

SELECTIES EN VERNIETIGINGEN

Selecties en vernietigingen zijn gebaseerd op de Instructie Materieel (33/2003) en haar voorgangers.

TOEKOMSTIGE AANGROEI/AANVULLINGEN

Dit archief is niet afgesloten. Op termijn zullen recentere archiefdocumenten naar het Rijksarchief worden overgebracht.

ORDENING

Het archief bestaat uit een beperkt aantal reeksen die meestal chronologisch geordend zijn. De datering van het register van de onderhandse akten (reeks 6), het register van de onderhandse akten waarvoor een afschrift of duplicaat ten kantore moet worden ingediend (reeks 6bis) en het register van de indiening van erfenisaangiften (reeks 47) gebeurt op basis van de eerste en

laatste registratie of inschrijving.

De erfensaangiften zijn per jaar ingebonden. De stukken bij de reeks 6bis zijn beschreven zoals ze zijn aangetroffen in het kantoor. De stukken zijn binnen elk archiefbestanddeel opnieuw in de goede volgorde geplaatst om opzoeken te vergemakkelijken. Het primaire ordeningscriterium voor de tafels van de overlijdens (reeks 54) is chronologisch. Elk register is daarna alfabetisch ingedeeld op basis van de familienaam van de overledene.

De grondboeken worden beschreven per gemeente, waarna de uiterste artikelnummers vermeld worden in de desbetreffende beschrijving.²⁷Een datering wordt uitsluitend op koepelniveau gegeven. Een individuele datering van elk deel biedt weinig meerwaarde voor de gebruiker. De reeks gaat immers uit van een perceel- en artikelsgewijze benadering.

---

27 Het is evenwel mogelijk dat een aantal delen nog mutaties bevatten van artikels die opgestart zijn in vorige delen.

Beschrijving van de series en archiefbestanddelen

- 1** I. 'REEKS 5', REGISTER VAN OPENBARE BURGERLIJKE AKTEN
Dubbele of afschriften van openbare burgerlijke akten, ingediend
bij registratie in de reeks 5. 1945-1948. 1 omslag

II. 'REEKS 6', REGISTER VAN ONDERHANDSE AKTEN

2 - 7 REGISTER VAN ONDERHANDSE AKTEN. 1952-1965.

2	Deel 5. 27 okt. 1952 - 24 juni 1954.	1 deel
3	Deel 6. 24 juni 1954 - 4 apr. 1956.	1 deel
4	Deel 7. 4 apr. 1956 - 24 juni 1958.	1 deel
5	Deel 8. 24 juni 1958 - 8 sept. 1960.	1 deel
6	Deel 9. 9 sept. 1960 - 8 nov. 1962.	1 deel
7	Deel 10. 9 nov. 1962 - 25 mei 1965.	1 deel
8	Dubbels of afschriften van onderhandse akten, ingediend bij registratie in de reeks 6. 1945-1949.	1 omslag
9	Dubbels of afschriften van onderhandse akten, ingediend bij registratie in de reeks 6 van het eerste registratiekantoor Menen. 1922-1942.	1 omslag
10	<i>--- - --- DUBBELS OF AFSCHRIFTEN VAN ONDERHANDSE AKTEN, INGEDIEND BIJ REGISTRATIE IN DE REEKS 6 VAN HET TWEDE REGISTRATIEKANTOOR MENEN. 1942-1953.</i> Eerste deel.	1 omslag
37	Tweede deel.	1 omslag

III. 'REEKS 6BIS', REGISTER VAN ONDERHANDSE AKTEN MET
AFSCHRIJF OF DUBBEL

- 11 Register van onderhandse akten waarvan een afschrift of een dubbel bij het kantoor moet worden ingediend. Delen 1, 2 en 3. 1 feb. 1945 - 25 nov. 1957. 1 band
- 12 *12 - 28 DUBBELS OF AFSCHRIFTEN VAN ONDERHANDSE AKTEN, INGEDIEND BIJ REGISTRATIE IN DE REEKS 6BIS. 1945-1964.* 1945. 1 omslag
- 13 1946. 1 omslag
- 14 1947. 1 omslag
- 15 1948. 1 omslag
- 16 1949. 1 omslag
- 17 1950. 1 omslag
- 18 1951. 1 omslag
- 19 1952. 1 omslag
- 20 1953. 1 omslag
- 21 1954. 1 omslag
- 22 1958. 1 omslag
- 23 1959. 1 omslag
- 24 1960. 1 omslag

1 omslag

25 1961.

1 omslag

26 1962.

1 omslag

27 1963.

1 omslag

28 1964.

1 omslag

29 Dubbels of afschriften van onderhandse akten, ingediend bij registratie in de reeks 6bis van het eerste registratiekantoor van Menen. Gemeente Bissegem. 1942.

1 omslag

30 - 32 *DUBBELS OF AFSCHRIFTEN VAN ONDERHANDSE AKTEN, INGEDIEND BIJ REGISTRATIE IN DE REEKS 6BIS VAN HET ENIG EN LATER EERSTE REGISTRATIEKANTOOR VAN MENEN. 1921-1949.*
1921-1937.

30

1 omslag

31 1938-1948.

1 omslag

32 1949.

1 omslag

33 - 34 *DUBBELS OF AFSCHRIFTEN VAN ONDERHANDSE AKTEN, INGEDIEND BIJ REGISTRATIE IN DE REEKS 6BIS VAN HET ENIG EN LATER TWEDE REGISTRATIEKANTOOR VAN MENEN. 1921-1948.*
1921-1931.

33

1 omslag

34 1932-1948.

1 omslag

35 - 36 *DUBBELS OF AFSCHRIFTEN VAN ONDERHANDSE AKTEN, INGEDIEND BIJ REGISTRATIE IN DE REEKS 6BIS VAN HET ENIG EN LATER TWEDE REGISTRATIEKANTOOR VAN MENEN. 1922-1942.*
1922-1937.

35

1 omslag

36	1938-1942.	1 omslag
38	<i>38 - 41 DUBBELS OF AFSCHRIFTEN VAN ONDERHANDSE AKTEN, INGEDIEND BIJ REGISTRATIE IN DE REEKS 6BIS VAN HET EERSTE EN TWEDE REGISTRATIEKANTOOR VAN MENEN. 1950-1952.</i> 1950.	1 omslag
39	1951.	1 omslag
40	1952.	1 omslag
41	1953.	1 omslag

IV. 'REEKS 44', GRONDBOEKEN (PER GEMEENTE)

*42 - 45 GRONDREGISTERS VAN DE GEMEENTE BAVIKHOVE. 1838-
[1969].*

- 42 Deel 1. Art. 1-254. 1 deel
- 43 Deel 2. Art. 255-938. 1 deel
- 44 Deel 3. Art. 939-1258. 1 deel
- 45 Deel 4. Art. 1259-1439. 1 deel

*46 - 50 GRONDREGISTERS VAN DE GEMEENTE HULSTE. 1838-
[1967].*

- 46 Deel 1. Art. 1-330. 1 deel
- 47 Deel 2. Art. 331-658. 1 deel
- 48 Deel 3. Art. 659-1421. 1 deel
- 49 Deel 4. Art. 1422-1770. 1 deel
- 50 Deel 5. Art. 1771-2065. 1 deel

*51 - 67 GRONDREGISTERS VAN DE GEMEENTE KUURNE. 1838-
[1972].*

- 51 Deel 1. Art. 1-478. 1 deel
- 52 Deel 2. Art. 179-648. 1 deel
- 53 Deel 3. Art. 649-1117. 1 deel
- 54 Deel 4. Art. 1118-1493.

---

		1 deel
55	Deel 5. Art. 1494-1878.	1 deel
56	Deel 6. Art. 1879-2246.	1 deel
57	Deel 7. Art. 2247-2634.	1 deel
58	Deel 8. Art. 2635-3046.	1 deel
59	Deel 9. Art. 3047-3436.	1 deel
60	Deel 10. Art. 3437-3830.	1 deel
61	Deel 11. Art. 3831-4180.	1 deel
62	Deel 12. Art. 4181-4533.	1 deel
63	Deel 13. Art. 4534-4796.	1 deel
64	Deel 14. Art. 4797-5149.	1 deel
65	Deel 15. Art. 5150-5499.	1 deel
66	Deel 16. Art. 5500-5827.	1 deel
67	Deel 17. Art. 5828-6200.	1 deel
	<i>68 - 72 GRONDREGISTERS VAN DE GEMEENTE LEDEGEM. 1838- [1959?].</i>	
68	Deel 1. Art. 1-360.	1 deel
69	Deel 2. Art. 361-566.	

1 deel

70 Deel 3. Art. 567-891.

1 deel

71 Deel 4. Art. 892-1314.

1 deel

72 Deel 5. Art. 1315-1683.

1 deel

73 - 78 GRONDREGISTERS VAN DE GEMEENTE LEDEGEM, TWEEDE SERIE. 1930-[1967].

73 Deel 1. Aanvullingen op diverse artikelen van 1 tot 1300.

1 deel

74 Deel 2. Aanvullingen op diverse artikelen tussen 1301 en 1683 en nieuwe artikelen 1684-1700.

1 deel

75 Deel 3. Art. 1701-2009.

1 deel

76 Deel 4. Art. 2010-2320.

1 deel

77 Deel 5. Art. 2321-2634.

1 deel

78 Deel 6. Art. 2635-2686.

1 deel

79 - 87 GRONDREGISTERS VAN DE GEMEENTE LENDELEDE. 1838-[1968].

79 Deel 1. Art. 1-619.

1 deel

80 Deel 2. Art. 620-953.

1 deel

81 Deel 3. Art. 954-1231.

1 deel

82 Deel 4. Art. 1232-1583.

1 deel

83	Deel 5. Art. 1584-1975.	1 deel
84	Deel 6. Art. 1976-2335.	1 deel
85	Deel 7. Art. 2336-2672.	1 deel
86	Deel 8. Art. 2673-2992.	1 deel
87	Deel 9. Art. 2993-3033.	1 deel
<i>88 - 92 GRONDREGISTERS VAN DE GEMEENTE ROLLEGEM-KAPELLE. 1838-[1968].</i>		
88	Deel 1. Art. 1-194.	1 deel
89	Deel 2. Art. 195-370.	1 deel
90	Deel 3. Art. 371-672.	1 deel
91	Deel 4. Art. 673-1011.	1 deel
92	Deel 5. Art. 1012-1047.	1 deel
<i>93 - 98 GRONDREGISTERS VAN DE GEMEENTE SINT-ELOOIS-WINKEL. 1838-[1968].</i>		
93	Deel 1. Art. 1-409.	1 deel
94	Deel 2. Art. 410-774.	1 deel
95	Deel 3. Art. 775-1355.	1 deel
96	Deel 4. Art. 1356-1700.	1 deel

97	Deel 5. Art. 1701-2039.	1 deel
98	Deel 6. Art. 2040-2352.	1 deel

99

V. 'REEKS 47', REGISTER VAN INDIENING VAN ERFENISAANGIFTEN
Register van indiening van erfenisaangiften, deel 85. 6 jan. 1975 -
3 dec. 1979.

1 deel

VI. 'REEKS 54', ALFABETISCHE TAFEL OVERLIJDENS

100 - 102 ALFABETISCHE TAFEL VAN OVERLIJDENS. 1973-1979.

100	Deel 106. 1973-1974.	1 deel
101	Deel 107. 1975-1976.	1 deel
102	Deel 108. 1977-1979.	1 deel

VII. 'REEKS 187', AANGIFTEN VAN NALATENSCHAP

103	<i>103 - 118 AANGIFTEN VAN NALATENSCHAP. 1915-1940.</i> 1915-1919.	1 deel
104	1920-1921.	1 deel
105	1922.	1 deel
106	1923-1924.	1 deel
107	1925-1926.	1 deel
108	1927-1928.	1 deel
109	1929-1930.	1 deel
110	1931-1932.	1 deel
111	1933.	1 deel
112	1934.	1 deel
113	1935.	1 deel
114	1936.	1 deel
115	1937.	1 deel
116	1938.	1 deel
117	1939.	1 deel

118	1940.	1 deel
119	<i>119 - 131 AANGIFTEN VAN NALATENSCHAP. 1923-1940.</i> 1923-1924.	1 band
120	1925-1926.	1 band
121	1927-1928.	1 band
122	1929-1930.	1 band
123	1931-1932.	1 band
124	1933.	1 band
125	1934.	1 band
126	1935.	1 band
127	1936.	1 band
128	1937.	1 band
129	1938.	1 band
130	1939.	1 band
131	1940.	1 band